

MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE I ŠUMARSTVA

Temeljem članka 12. stavka 1., 2. i 3. Zakona o veterinarstvu ("Narodne novine", br. 70/97),
Ministar poljoprivrede i šumarstva donosi

NAREDBU

O MJERAMA ZAŠTITE ŽIVOTINJA OD ZARAZNIH I NAMETNIČKIH BOLESTI I NJIHOVOM FINANCIRANJU U 1998. GODINI

I. OPĆE ODREDBE

Zarazne i nametničke bolesti životinja koje se sprečavaju, otkrivaju i suzbijaju provođenjem mjera određenih ovom naredbom, jesu:

1. Bedrenica i šuštavac,
2. Bjesnoća,
3. Bruceloza,
4. Ehinokokoza,
5. Enzootska leukoza goveda,
6. Genitalna kompilobakterioza,
7. Infekcione anemije kopitara,
8. Klasična svinjska kuga,
9. Kokošji tifus, puloroza i infekcija sa Salmonellom enteritidis i S. typhimurium, te ostale salmonelozne infekcije,
10. Leptospiroza,
11. Mastitis,
12. Mikrosporoza,
13. Meksikanska virusna hemoragijska bolest kunića,
14. Newcastleska bolest,
15. Paratuberkuloza,

16. Q-groznica,
17. Trihomonijaza,
18. Trihineloza,
19. Tuberkuloza,
20. Zarazni rinotraheitis goveda - zarazni pustularni vulvovaginitis,
21. Zarazne i nametničke bolesti pčela,
22. Zarazne i nametničke bolesti riba i školjaka.

II. IMUNOPROFILAKTIČKE MJERE

1. Bedrenica i šuštavac

Goveda i ovce vakcinirat će se protiv bedrenice i šuštavca u zaraženim područjima najkasnije do 30. travnja.

Goveda i ovce dopušteno je tjerati na pašu izvan zaraženih područja, ako su vakcinirane protiv bedrenice i ako je od vakcinacije prošlo više od 30 dana.

2. Bjesnoća

Psi stariji od tri mjeseca vakcinirat će se protiv bjesnoće na čitavom teritoriju Republike Hrvatske najkasnije do 31. ožujka.

Za vakcinaciju se mogu koristiti samo vakcine od umravljenih, visokoimunogenih sojeva virusa bjesnoće (Flury - LEP) koje su registrirane za vakcinaciju pasa, mačaka, goveda, ovaca, koza i svinja.

Psa koji u tijeku godine dostigne starost od tri mjeseca, odnosno nabavljenog psa koji nije ranije vakciniran, mora se vakcinirati u roku od 14 dana od dana kada je dostigao starost od tri mjeseca, odnosno od dana nabave.

Privatna veterinarska praksa ovlaštena za cijepljenje pasa protiv bjesnoće dužna je za troškove upisa pasa, vođenje upisnika i izdavanje službene dokumentacije, za svakog cijepljenog psa uplatiti iznos od 10% od određene, jedinstvene cijene, u korist računa 30101-607-1002918, Fonda za zdravstvenu zaštitu životinja, najkasnije do 10. dana u mjesecu za protekli mjesec, a sukladno obveznom iskazu cijepljenih pasa određenim člankom 10. stavak 3. Pravilnika o posebnim uvjetima kojima moraju udovoljavati Veterinarske bolnice, Veterinarske klinike i Veterinarska privatna praksa za obavljanje pojedinih poslova javnih ovlasti u provedbi mjera za otkrivanje i sprečavanje zaraznih bolesti životinja ("Narodne novine" br. 129/97), koji su navedene organizacije dužne dostaviti Upravi za veterinarstvo do 7. u mjesecu za protekli mjesec.

U slučaju potrebe Ministar poljoprivrede i šumarstva može naređiti u pojedinim područjima vakcinaciju i drugih životinja protiv bjesnoće.

3. Klasična svinjska kuga

Sve svinje starije od 45 dana moraju biti vakcinirane protiv klasične svinjske kuge, vakcinom pripremljenom od atenuiranog virusa (K-soj), tako da su stalno imune.

Prasad se vakcinira prvi put u dobi od 45 dana, a revakcinira nakon četiri tjedna.

Na farmama sa cjelovitim proizvodnim ciklusom prasad se vakcinira u skladu s odredbama stavka 1. i 2. ove podtočke, nazimice i krmače prije pripusta, a nerastovi dva puta godišnje.

U razdoblju ožujak-lipanj i rujan-listopad moraju se vakcinirati sve svinje u obiteljskim gospodarstvima. Prinovljeni podmladak, nazimice, krmače i nerastove mora se vakcinirati i izvan označenoga razdoblja.

Svinje koje se izgoni na zajedničku odnosno šumsku ispašu, kao i divlje svinje u ograđenim uzgajalištima, moraju prethodno biti vakcinirane i održavane u stalnom imunitetnom stanju.

U promet se mogu staviti samo imune svinje, odnosno svinje koje su vakcinirane najmanje sedam dana prije stavljanja u promet.

Promet svinja dopušten je samo na stočnim sajmovima, dogonima i drugim otkupnim mjestima koja su pod veterinarsko-zdravstvenom kontrolom.

4. Miksomatoza i virusna hemoragijska bolest kunića

Sve rasplodne kuniće, u uzgojima s više od 20 rasplodnih životinja, mora se vakcinirati protiv miksomatoze i virusne hemoragijske bolesti kunića u dobi od šest tjedana.

Na izložbe i smotre mogu se otpremati samo imuni kunići odnosno kunići u kojih je prošlo najmanje 10 dana od dana vakcinacije.

5. Newcastleska bolest

Sva ekstenzivno držana perad vakcinirat će se protiv newcastleske bolesti dva puta godišnje vakcinom proizvedenom iz soja La Sota, okulonazalno ili u vodi za piće.

Perad iz prethodnog stavka vakcinirat će se protiv newcastleske bolesti između 15. svibnja i 30. lipnja prvi put te između 15. listopada i 30. studenog drugi put, a prinovljena perad između navedenih razdoblja.

Perad i pernata divljač na farmama i svim oblicima intenzivne proizvodnje mora se vakcinirati protiv newcastleske bolesti raspršivanjem ili u vodi za piće, tako da bude stalno imuna.

Uspjeh provedene vakcinacije peradi prosuđuje se serološkom pretragom koja je sastavni dio imunoprofilaktičkog postupka.

Imunitet će se kontrolirati:

a) u ekstenzivnim uzgojima peradi uzimanjem pet uzoraka na 1.000 vakcinirane peradi;

b) u intenzivnim uzgojima pretragom 20 uzoraka krvi po jatu.

Ovlaštene veterinarske organizacije i držatelji intenzivnih uzgoja peradi, dužni su plan akcija cijepljenja protiv ove bolesti dostaviti županijskoj veterinarskoj inspekциji.

III. DIJAGNOSTIČKE PRETRAGE U SVRHU OTKRIVANJA ZARAZNIH BOLESTI

1. Brucelozza

Na brucelozu se mora serološki pretražiti:

- jedanput godišnje krv ili mlijeko svih rasplodnih junica i krava starijih od 12 mjeseci u uzgojima od 5 do 100 grla, u uzgojima brojnijim od 100 grla 20% rasplodnih krava i junica;
- jedanput godišnje krv svih krmača u uzgojima od 5 do 100 grla, i krv 20% krmača u uzgojima brojnijim od 100 grla;
- krv nabavljenih ovaca i koza prije uvođenja u uzgoj;
- dva puta godišnje krv bikova, nerastova, ovnova i jarčeva koji služe za proizvodnju sjemena za umjetno osjemenjivanje i prirodni pripust, od kojih jedan pregled mora biti prije korištenja za rasplod, pri čemu se krv ovnova mora pretražiti i na *Brucella ovis* infekciju.

U stadima u kojima se utvrđuje infekcija *Brusellom ovis*, obvezna je pretraga svih ovaca u stadu na infekciju *Brusellom ovis*.

Veterinari su dužni dostaviti krv, a po mogućnosti i fetus na laboratorijsku pretragu kod svakog pobačaja krava i junica, nazimica i krmača, ovaca i koza.

Radi utvrđivanja proširenosti bolesti obavit će se jednokratno pretraživanje svih rasplodnih junica starijih od 12 mjeseci, rasplodnih krava, rasplodnih krmača i nerastova, ovnova i jarčeva na bivšim okupiranim područjima županija: Sisačko-moslavačke, Zadarske, Ličko-senjske, Splitsko-dalmatinske, Šibensko-kninske, Karlovačke, Vukovarsko-srijemske i Osječko-baranjske.

2. Enzootska leukoza goveda

Na enzootsku leukozu goveda mora se pretražiti krv ili mlijeko rasplodnih goveda starijih od 24 mjeseca u uzgojima brojnijim od 5 grla i krv svih rasplodnih goveda starijih od 6 mjeseci u farmama muznih krava obuhvaćenih Programom mjera za suzbijanje enzootske leukoze goveda.

Krv bikova za proizvodnju sjemena za umjetno osjemenjivanje i bikova za prirodni pripust pretražuje se dva puta godišnje na enzootsku leukozu goveda.

Rasplodna goveda koja se dovode na izložbe i smotre ili se stavlja u promet moraju biti pregledana na enzootsku leukozu. Nalaz dijagnostičkog laboratorija ne smije biti stariji od 30 dana.

3. Genitalna kampilobakterioza

Obrisak ili ispirak prepucija bikova za prirodni pripust ili proizvodnju sjemena za umjetno osjemenjivanje pretražuje se na kampilobakteriozu dva puta godišnje.

Prva pretraga mora se obaviti prije korištenja za pripust odnosno uzimanja sjemena za umjetno osjemenjivanje.

Kod svakog pobačaja goveda, ovaca i koza veterinari su dužni dostaviti na laboratorijsku pretragu uzorak krvi, a po mogućnosti i pobačeni fetus.

4. Infekcione anemije kopitara

Serološka pretraga uzorka krvi kopitara mora se obaviti:

- dva puta godišnje (siječanj, lipanj) kod pravnih osoba koja koriste kopitare za proizvodnju bioloških pripravaka (vakcina, seruma, sjemena za umjetno osjemenjivanje i sl.);
- jednom godišnje najkasnije do 31. listopada u ergelama, pastuharnama, športskim društvima i na šumskim radilištima, kao i u uzgojima s više od deset kopitara zajedno;
- kada se nabavljeni grlo uvodi u uzgoj iz alineje 1. i 2. ovog stavka;
- kod pastuha prije licenciranja;
- kada se kopitari dovode na izložbe, smotre, športska natjecanja i opasivanja u ergele;
- kada se kopitari stavljaju u promet.

Nalaz o negativnoj serološkoj pretrazi za slučajeve iz alineje 4. i 5. prethodnog stavka ne smije biti stariji od 90 dana, a u slučaju iz alineje 6. prethodnog stavka od 30 dana.

5. Leptospiroza

Krv bikova, osnova, jarčeva, nerastova i pastuha, koji služe za proizvodnju sjemena za umjetno osjemenjivanje i prirodni pripust, serološki se pretražuje na leptospirozu dva puta godišnje.

Veterinari su dužni dostaviti krv na laboratorijsku pretragu kod svakog pobačaja krava, junica, ovaca, koza, svinja i kobila.

6. Mastitisi

Proizvođači mlijeka i proizvoda od mlijeka namijenjenih javnoj potrošnji dužni su dvaput u tijeku godine u razmaku od 6 mjeseci podvrći svaku muznu kravu, kozu i ovcu, pretrazi na poremećenu sekreciju vimena, prema programu Hrvatskog veterinarskog instituta.

Prije stavljanja mlijeka i mliječnih proizvoda u promet za javnu potrošnju proizvođači su dužni podvrći svaku muznu kravu, ovcu i kozu pretrazi na poremećenu sekreciju.

Mlijeko krava, koza i ovaca s poremećenom sekrecijom vimena mora se bakteriološki pretražiti.

7. Mikrosporoza

Psi i mačke koji se otpremaju na izložbe i smotre moraju biti slobodni od mikrosporoze.

Veterinari su dužni prijaviti pojavu mikrosporoze Ministarstvu poljoprivrede i šumarstva - Upravi za veterinarstvo.

8. Paratuberkuloza

Krv i balega bikova, ovnova i jarčeva koji služe za proizvodnju sjemena za umjetno osjemenjivanje ili prirodni pripust mora se dva puta godišnje pretražiti na paratuberkuluzu.

9. Q-groznica

Kod svakog pobačaja krava i junica, ovaca i koza mora se provesti laboratorijska pretraga na Q-groznici.

Zabranjeno je držanje ovaca i koza u dvorištima farmi muznih krava.

*10. Kokošji tifus, puloroza i infekcija sa *Salmonellom enteritidis* i *S. typhimurium* te ostale salmonelozne infekcije*

Dijagnostičkom postupku brze krvne aglutinacije podliježu jednom mjesечно sva jata s više od 200 nesilica (konzumna i rasplodna) što se koriste u komercijalne svrhe, od proneska (kada jato postigne 30% nesivosti) do kraja proizvodnje, i to:

- u jatima s 200-1000 životinja pretražuje se 30 uzoraka krvi;
- u jatima s 1001-5000 životinja pretražuje se 60 uzoraka krvi;
- u jatima s 5001-10000 životinja pretražuje se 100 uzoraka krvi;
- u jatima s 10001-20000 životinja pretražuje se 140 uzoraka krvi;
- u jatima s više od 20000 životinja pretražuje se 180 uzoraka krvi.

Jaja (konzumna i rasplodna) se mogu stavljati u promet ili inkubirati samo ako potječu od jata koja su slobodna od navedenih salmonela, odnosno ako držatelji jata peradi imaju potvrdu o zdravstvenom stanju jata izdanu od ovlaštenog laboratorija.

Držatelji svih vrsta i kategorija peradi čiji su proizvodi namijenjeni javnoj potrošnji dužni su na bakteriološke pretrage u ovlaštene laboratorije dostavljati:

- jednodnevne piliće uginule tijekom prijevoza od valionice do farme te one koji uginu u sljedeća dva dana na farmi. Pretražuje se do 30 lešina;
- lešine podmladka i nesilica (rasplodnih i konzumnih jaja), najmanje jednom mjesечно. Uzorkom se smatra jednodnevno uginuće ili najviše 20 lešina po jatu;

- skupne uzorke izmeta podmladka u dobi od 4 tjedna, te dva tjedna prije tjedna početka nesivosti, a kod nesilica jednom tromjesečno. Svaki puta se pretražuju tri skupna uzorka od najmanje 30 životinja;
- jednom mjesečno najmanje 30 konzumnih jaja po jatu;
- lešine tovnih pilića namijenjenih klanju najranije dva tjedna prije klanja. Uzrokom se smatra dnevno uginuće, a najviše 20 lešina po jatu. Jato peradi za klanje podrazumijeva perad namijenjena klanju iste vrste i dobi, smještena u jedan objekt. Klati je dozvoljeno samo jata slobodna od salmonela, a držatelj jata mora imati potvrdu o zdravstvenom stanju izdanu od ovlaštenog laboratorija;
- najmanje 30 oplođenih jaja iz kojih se pri inkubiranju nisu izlegli pilići, 30 pilića uginulih u ležioniku i mekonij od najmanje 100 pilića.

Tvornice i mješaonice stočne hrane dužne su dostavljati na bakteriološku pretragu u ovlašteni laboratorij uzorke svih proizvoda životinjskog podrijetla prije pripremanja krmnih smjesa, a jednom mjesečno uzorke gotovih krmnih smjesa.

Veterinari su dužni dostaviti krv, a po mogućnosti i pobačeni fetus na laboratorijske pretrage na salmonelozu kod svakog pobačaja kobila, ovaca i koza.

11. Trihomonijaza

Bikovi za prirodni priput ili umjetno osjemenjivanje moraju se prije korištenja laboratorijski pretražiti na trihomonijazu, a u tijeku korištenja dva puta godišnje.

12. Tuberkuloza

Obvezna opća tuberkulinizacija goveda starijih od dvanaest mjeseci mora se provesti do 30. rujna na područjima županija: Varaždinske, Međimurske, Krapinsko-zagorske, Koprivničko-križevačke, Bjelovarsko-bilogorske, Virovitičko-podravske, Zagrebačke, Grada Zagreba, te dijelovima županije Vukovarsko-srijemske i Osječko-baranjske koji su bili okupirani.

Sva rasplodna goveda u uzgojima brojnijim od deset grla tuberkulinizirat će se na cijelom teritoriju Republike Hrvatske do 30. rujna.

Sve rasplodne svinje u uzgojima brojnijima od deset krmača, nazimica i nerastova, tuberkulinizirat će se na cijelom teritoriju Republike Hrvatske do 31. svibnja.

Za obnovu uzgoja nije dozvoljeno koristiti goveda i svinje koja prethodno nisu tuberkulinizirana.

Ovlašteni veterinari u klaonicama, moraju voditi posebnu evidenciju o svakom utvrđenom slučaju tuberkuloze goveda i svinja te o nalazu izvjestiti nadležnog veterinarskog inspektora o mjestu podrijetla tuberkulozne životinje.

Patoanatomska dijagnoza mora se potvrditi u ovlaštenom laboratoriju.

13. Zarazni rinotraheitis goveda - zarazni pustularni vulvovaginitis (ZRG/ZPV)

Za prirodni pripust i proizvodnju sjemena za umjetno osjemenjivanje mogu se koristiti samo bikovi koji su dva puta u tijeku godine podvrgnuti kliničkom pregledu i laboratorijskoj pretrazi na ZRG/ZPV.

Ne smiju se oplođivati krave i junice s kliničkim znakovima zaraznog pustularnog vulvovaginitisa.

14. Zarazne i nametničke bolesti pčela

U promet se mogu stavljati samo zdrave pčelinje zajednice odnosno one na kojima su provedene naređene dijagnostičke i preventivne mjere i to:

a) Američka i europska gnjiloća pčelinjeg legla

U mjestima u kojima je 1997. godine utvrđena američka gnjiloća pčelinjeg legla moraju se tijekom ožujka i travnja pregledati sve pčelinje zajednice u krugu 3 km od žarišta. Svaku sumnju na bolest treba potvrditi laboratorijskom pretragom. Na pretragu se dostavlja komad sača s poklopljenim leglom veličine 10x10 cm omotan u zrakopropusnu ambalažu.

b) Nozemoza

Držatelji pčelinjih zajednica dužni su tijekom siječnja i veljače, a u kontinentalnom dijelu Republike Hrvatske do kraja ožujka, uzeti uzorke zimskih gubitaka pčela i iste dostaviti na laboratorijsku pretragu putem ovlaštenih veterinarskih organizacija.

c) Varooza

Držatelji pčelinjih zajednica dužni su obaviti u proljeće i jesen (ovisno o razvoju pčelinjeg legla) dijagnostičko, a po potrebi i preventivno tretiranje pčelinjih zajednica.

15. Zarazne i nametničke bolesti riba i školjaka

Na svim uzgajalištima i na otvorenim vodama za koje su zadužena športska ribolovna društva, obaviti će se klinički pregledi, uzeti uzorci za laboratorijske pretrage te obaviti laboratorijske pretrage kako slijedi:

a) Na svim uzgajalištima pastrvskih riba:

- u prosincu obavit će se virusološki pregled matičnog stada kalifornijske pastrve na prisustvo uzročnika zarazne nekroze gušterice i zarazne hematopoetske nekroze. Za laboratorijske pretrage treba uzeti skupne uzorke spolnih produkata od po 5 matica (od 2-5% matičnog stada) te skupni uzorak parenhimatoznih organa;
- u ožujku i travnju obavit će se virusološke pretrage po 10 skupnih uzoraka parenhimatoznih organa mlađa;
- mjesec dana prije mriješćenja obavit će se pregled uzoraka krvi matica na prisustvo antitijela za virusnu hemoragičku septikemiju (2-5% matičnog stada);

- kod sumnje na virusnu hemaragičku septikemiju na osnovu kliničkih znakova bolesti, obavit će se virusološka pretraga skupnih uzoraka parenhimatoznih organa (2-5% populacije).

b) Na svim šaranskim ribnjačarstvima:

- u proljeće obaviti će se klinički pregled šaranskog mlađa, a po potrebi i virusološka pretraga skupnih uzoraka parenhimatoznih organa radi otkrivanja R. carpio, uzročnika proljetne viremije šarana;

- u rujnu treba uzeti uzorce krvi i obaviti serološke pretrage na prisustvo antitijela za virus proljetne viremije šarana.

c) Na svim uzgajalištima školjaka:

- u slučaju sumnje na bolest treba obaviti citološke pretrage zaraženih organa (škrge, otisci i odresci) na prisustvo uzročnika haplosporidioze;

- najmanje 3-4 mjeseca nakon što su školjke nasadene na novo područje ili ako su u zaraženom području prije nasadivanja bile duže od 3-4 mjeseca, obaviti će se histološka pretraga ili citološki pregled krvnih razmaza na prisustvo razvojnih ili odraslih oblika uzročnika bonamioze;

- pri temperaturama višim od 170C obaviti će se citološka ili histološka pretraga organa školjaka na prisustvo uzročnika martelioze;

- pri temperaturama višim od 200C obaviti će se histološka pretraga organa školjaka na prisustvo uzročnika perkinsoze.

IV. MJERE ZA SPRJEČAVANJE NAMETNIČKIH BOLESTI

1. Ehinokokoza

Prilikom vakcinacije pasa protiv bjesnoće provesti dehelmintizaciju pasa protiv Echinococcus granulosusa, sredstvom koje pouzdano ubija zrele i nezrele oblike trakovice.

Radi sprječavanja širenja jajašaca obvezno je pse nakon tretiranja držati najmanje 48 sati u ograđenom prostoru i njihove izmetine neškodljivo ukloniti.

Pravne i fizičke osobe, koje se bave klanjem stoke za javnu potrošnju, kao i držatelji stoke koji je kolju za vlastitu potrošnju, dužni su radi sprečavanja širenja ehinokokoze odbačene organe zaklane stoke učiniti neškodljivim preradom u kafilerijama ili prokuhavanjem, odnosno uništiti ih spaljivanjem ili zakapanjem.

2. Trihineloza

U slučaju pojave trihineloze svinja ili oboljenja ljudi od trihineloze, Ministarstvo poljoprivrede i šumarstva može narediti na pojedinim područjima obvezno obavljanje trihineloskopskog pregleda ili drugih metoda otkrivanja tog oboljenja i kod klanja svinja za potrebe vlastitog domaćinstva.

V. ZOOSANITARNE MJERE

1. U cilju djelotvornije zdravstvene zaštite životinja, zaštite zdravlja ljudi, veterinarske zaštite ljudskog okoliša, kao i kod postojanja epizootiološke indikacije, ovlaštene organizacije provodit će deratizaciju.

Deratizacija se provodi u životinjskim nastambama i dvorištima, objektima za klanje životinja, preradu, proizvodnju i skladištenje namirnica životinjskog podrijetla i drugim objektima gdje je njeno provođenje od interesa za zdravstvenu zaštitu životinja i očuvanje zdravstvene ispravnosti životinjskih proizvoda.

Deratizacija se provodi dva puta godišnje, a na poziv građana, pravnih i fizičkih osoba i češće.

2. Radi zaštite životinja od zaraznih, nametničkih i drugih opasnih bolesti, držatelji životinja u intenzivnim uzgojima - farmama, dužni su uspostaviti veterinarsko-zdravstveni red i to:

- osigurati ekonomski dvorišta i životinske nastambe od nekontroliranog ulaska i izlaska ljudi, životinja i vozila;
- postaviti i održavati uređaje za dezinfekciju osoba i vozila koja ulaze u ekonomsko dvorište i životinske nastambe, a radnicima i posjetiteljima osigurati zaštitnu odjeću i obuću;
- pomije i otpaci koji se koriste kao hrana za svinje, moraju se prethodno prokuhati.

VI. FINANCIRANJE MJERA

Javne potrebe u zdravstvenoj zaštiti životinja koje se sufinanciraju ili financiraju iz Proračuna Republike Hrvatske jesu:

- vakcinacija svinja protiv klasične svinjske kuge;
- uzimanje krvi za serološku pretragu na brucelozu i enzootsku leukozu goveda sukladno odredbama točke 3. podtočke 1. i 2. ove naredbe;
- laboratorijske pretrage dijagnostičkog materijala radi utvrđivanja postojanja zaraznih bolesti određenih člankom 8. Zakona o veterinarstvu ("Narodne novine", br. 70/97) ako se postupa u skladu s odredbom članka 37. citiranog zakona;
- kliničke, patomorfološke i laboratorijske pretrage radi razjašnjenja zdravstvenog problema koji može nanijeti značajne gospodarstvene štete i poremećaje na zahtjev Ministarstva poljoprivrede i šumarstva - Uprave za veterinarstvo;
- kontrola imunosti peradi ekstenzivnih uzgoja nakon vakcinacije protiv newcastleske bolesti;
- pretrage uzoraka krvi na brucelozu i enzootsku leukozu goveda (ako su pozitivna grla uklonjena ili strogo izolirana), osim kod muških rasplodnih životinja i prodaje životinja;
- bakteriološke pretrage uzoraka mlijeka u provođenju programa suzbijanja poremećene sekrecije vimena;

- pričuva vakcina i potrebitih dijagnostičkih sredstava, te sredstava za preventivno tretiranje pčelinjih zajednica protiv varoze;

- obavljanje pojedinih mjera određenih ovom naredbom na bivšim okupiranim područjima Republike Hrvatske prema programu Uprave za veterinarstvo.

Financiranje mjera iz stavka 1. alineje 1. i 2. ove točke ne odnosi se na poduzeća koja imaju vlastitu veterinarsku službu, poduzeća koja se bave organiziranim stočarskom proizvodnjom, Centre za reprodukciju i umjetno osjemenjivanje, te za uvezene i životinje u karanteni.

VII. PROVOĐENJE MJERA

Mjere određene ovom naredbom obavljat će od Uprave za veterinarstvo ovlaštene veterinarske organizacije.

Provoditelji mjera propisanih pod točkom II. i III. ove naredbe dužni su donijeti plan njihovog provođenja, te isti dostaviti Veterinarskom uredu županija i Grada Zagreba.

Dijagnostičke i druge pretrage propisane ovom naredbom obavljat će Hrvatski veterinarski institut (Veterinarski institut Zagreb, Veterinarski zavodi: Split, Rijeka, Križevci, Vinkovci i Centar za peradarstvo). Dijagnostiku virusnih bolesti riba propisanih ovom naredbom te dijagnostiku Američke i Europske gnjiloče pčelinjeg legla obavljat će Zavod za biologiju i patologiju riba i pčela, dok će dijagnostiku infekcione anemije kopitara obavljati Zavod za zarazne bolesti Veterinarskog fakulteta u Zagrebu.

Jedinstvene cijene veterinarskih usluga što se provode temeljem odredbi ove naredbe, utvrđuje uz suglasnost Ministarstva poljoprivrede i šumarstva, Hrvatska veterinarska komora, osim usluga koje se financiraju iz sredstava Državnog proračuna čije cijene određuje Ministarstvo poljoprivrede i šumarstva.

VIII. ZAVRŠNE ODREDBE

Stupanjem na snagu ove naredbe prestaje važiti Naredba o mjerama zaštite životinja od zaraznih i nametničkih bolesti i njihovom financiranju u 1997. godini ("Narodne novine", br. 109/96).

Ova naredba stupa na snagu danom objave u "Narodnim novinama".

Klasa: 322-1/97-1/751
Urbroj: 525-06-97-01
Zagreb, 24. prosinca 1997.

Ministar
poljoprivrede i šumarstva
Zlatko Dominiković, dipl. ing., v. r.